

Forfatter: Lange, Julius Henrik

Titel: BREV TIL: Larsen, Alfred Christian FRA: Lange, Julius Henrik (1878-03-27)

Citation: Lange, Julius Henrik: "BREV TIL: Larsen, Alfred Christian FRA: Lange, Julius Henrik (1878-03-27)", i *Breve fra Julius Lange*, Nordiske Forlag, s. 102. Onlineudgave fra Danmarks Breve: <https://tekster.kb.dk/text/letters-002320804-000-shoot-L0023208040000076.pdf> (tilgået 12. juli 2024)

Anvendt udgave: Breve fra Julius Lange

Ophavsret: Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs Public Domain-erklæringen](#)

TIL SAMME.

Madrid, 27. Marts 1878.

Kære Ven!

Jeg er dig meget taknemlig for dit Kursus i den nyere Verdens- samt Fædrelandshistorie, der kom et saa uvidende Menneske som mig meget tilpas. Jeg glæder mig ogsaa over dit Løfte om at fortsætte Belæringen i denne og andre nyttige Videnskaber til regelmæssige Tider. Til Tak sender jeg det vedlagte »verdadero retrato de Papa Leon XIII«, som jeg har købt til dig her i Madrid. Du skal hænge det paa din Væg og lade Stjernen paa hans Bryst være din Ledestjerne. Jeg læste for nogen Tid siden et Hyrdebrev, han havde udstedt som Ærkebiskop af Perugia for et Aar siden. Det meddeltes af Journal des Débats og viste sig at bestaa væsentlig af Citater af Bastiat og andre agtbare økonomiske Forfattere. En saadan Kombination af økonomiske Studier med en frisindet Theologi forekom det mig dunkelt, at jeg havde gjort Bekendtskab med før; og efter nogen Tid dukkede din Person og vore Samtaler lyslevende frem for min Erindring. Hvis du nogensinde skulde komme i det Tilfælde at sidde paa St. Peters Stol, udbeder jeg mig blot at blive General-Intendant over alle Kunsts-kattene i Vatikanet med en klækkelig Andel af Peterspengene i Gage. Jeg gik endnu videre i mine Fantasier og tænkte mig Muligheden af at faa vor Ven G. B. paa Pavestolen. Hvorfor ikke? Et Hyrdebrev i den rationelle Økonomis Aand ligger aldeles ikke udenfor hans Program. Forøvrigt handlede Konklavet i mine Tanker fejl ved ikke strax og resolut at vælge den for Øjeblikket temmelig ledige Sultan til Pave. Enkelte Formaliteter, f. Ex. Differensen mellem s. 103 Harem og Cølibat, lod sig let arrangere, i Kraft af Sætningen: les extrêmes se touchent. Maaske vilde den rationelle Økonomi i Virkeligheden være den værste Anstødssten for denne Kombination.

Siden jeg skrev til dig sidst, har jeg foruden fortsatte Galleristudier her i Madrid set to mærkelige spanske Specialiteter. Det første var Escorial, det andet en Tyrefægtning. Escorial var det meget morsomt at se, eftersom det er meget morsomt at se alt, som er meget berømt; men dets inderste Væsen kan aabenbart defineres som Kedsommelighed. En kold, blæsende Martsdag, der paa et Haar lignede en kold, blæsende Martsdag i Danmark, med en trist, blygraa Himmel, som lignede Kong Philip den andens triste, blygraa Øjne. Egnen lignede omtrent de Egne af Skaane, hvor man ikke ser andet end store Stenblokke spredte over et øde Terrain med enkelte forkrøblede Træer; her var det Steneg, i Skaane er det Birk, men det gør ikke saa meget til Sagen. For Slottet selv kan jeg ikke finde andet Tilknytningspunkt i vor fælles Erfaring end Sølvgadens Kaserne, som i alt Fald er det kedsommeligste af Bygning, jeg kender derhjemme. Multiplicér denne Hædersbygning adskillige Gange i Længde og Bredde, sæt en Kuppel op paa Midten af den, og læg den aldeles trøstesløst ud i et Terrain som det ovenfor beskrevne, saa har du omtrent Indtrykket af det ydre; for Retfærdigheds Skyld kan du jo føje Kuppelen og en Smule anden Stads til hist og her. Kong Philips Smaag for landlege Glæder maa have været lidt særegen; han har naturligvis fundet, at spirende Liv i Vegetationen, en munter og lykkelig Befolkning, som havde noget at bestille og sang til sit Arbejde, ikke var noget værdigt Syn for hans allerkatholskeste Majestæt. Inden i Slottet er der naturligvis adskillige morsomme Ting, f. Ex. store Malerier af Tizian og Velazquez; men slige Ting høre til de nagelfaste Appertinentier, ellers ere Vægge og Hvælvinger, endog flade Lofter, af pyntelig tilhugne Graasten, der »slets ikke ere muntre«, som den gamle Dame siger i »Abekatten«. Man ser derinde Philips Arbejdsværelser, smaa Rum med nøgne Vægge, og hans Badekammer, hvor han ogsaa døde. Der staar derinde et ret smukt Vers, som blandt andre Ting viser det for os andre Europæere mærkelige, at han af Spanierne anses for en meget stor s. 104 og ædel Mand. Verset er nemlig temmelig nyt. Det lader ikke til, at de skamme sig over ham.

Jeg skal ikke beskrive dig en Tyrefægtning, da du jo ligesaa godt kan hente en hel Mængde Bøger op fra Bibliotheket, hvor der findes meget bedre og mere sagkyndige Beskrivelser af den Sport, end jeg kan levere. Jeg har desuden for to Dage siden sendt en lang Beskrivelse hjem til Kone og Børn. Jeg vil blot skrive for dig og tilstaa, at jeg ikke alene, ligesom alle mine Rejsekammerater, i Løbet af 3 Timer fængsledes fuldstændig af Synet; men at jeg ogsaa, ligesom de andre, er farlig nær ved at finde noget virkelig skønt og seværdigt derved. Det vilde naturligvis være til stor Forargelse for Kammerraad Lembcke og hele Foreningen til Dyrenes Beskyttelse; thi Tyrene dræbes ikke med Buterole. Der var enkelte væmmelige og modbydelige Enkeltheder, især Opofrelsen af nogle stakkels gamle Heste, som førtes ud af Arenaen med alle Indvoldene slæbende efter sig; men Fægtningen mellem de mageløse behændige, hurtige og dristige Mænd og det store, mørke Bæst manglede ikke en ejendommelig Poesi, for ikke at tale om den maleriske og plastiske Skønhed. Jeg vil ikke sige, at jeg havde synderlig Lyst til at se det nok engang; men jeg er glad ved at have set det. Da den egentlige Tyrefægtning var forbi, strømmede der en hundrede halvvoxne og nøgne Knægte fra Tilskuerpladsen ind paa Arenaen; og til deres Fornøjelse blev der sluppet flere unge Tyre ud — med spidse Horn. Det kan man kalde Folkeopdragelse. Det begyndte allerede at mørknes, da denne Sport begyndte; vi saa et Par, som bleve kastede til Jorden, og hvordan det er gaaet dem siden, ved jeg ikke; men i det hele maatte man beundre Fyrenes Mod og Behændighed. Nu vel, der udvikles derved Egenskaber hos Ungdommen, som ellers ikke saa let udvikles, Egenskaber, der føre til kraftige Mænd og Barrikadehelte. Jeg agter, naar jeg kommer hjem, at foreslaa Indførelsen af Tyrefægtninger i København paa Kommunens Bekostning. Overpræsidenten, Borgmester Ehlers og Professor Holbech bør hver Gang være tilstede; hvis en af dem har Forfald, bør Dr. Fog indtræde i hans Sted. Bille udnævnes til første espada; og har man ingen andre Tyre, kan man jo, som du antydede i dit sidste Brev, benytte Berg (eller Ploug). s. 105 Som bandarilleros optræde Topsøe og Hørup, som pica-dores A. C. Larsen og Monrad.

Lange, Julius Henrik, *Breve fra Julius Lange*,

Jeg haaber at faa Brev fra dig engang endnu her i Madrid; jeg rejser herfra (med Henningsen) Lørdag d. 6te April om Aftenen. Krøyer og Schwartz drage sydpaa til Andalusien, eventuelt Afrika. Jeg tænker paa at opholde mig lidt i Frankrigs arkitektoniske Provinsbyer, som ligge nogenlunde paa min Vej : Angoulême, Poitiers, Tours, Blois, le Mans, Chartres — det kommer nu an paa Pengene — og at være i Paris den 15de.

Hils Weeke mange Gange fra mig og tak ham hjerteligst for hans Brev!

Din
Jul. Lange.

Mange Hilsener fra Henningsen, som har al sin Latin og Græsk fra dig. Hvor meget det egentlig er, har jeg ikke havt Lejlighed til at erfare. Men han har meget Venskab for dig.